

γέρος, του δίνεις και τη Μετάληψη. Καιρό νά χά-
νουμε δέν εχουμε.

Γυρίζει ο Παπᾶς και τον βλέπει το γέρο ξερός.

— Πάντρευ τους, σου λέω, Παπᾶ μου, και
γλήγορα γλήγορα.

Βάζει λοιπόν το πετραχήλι του έ Παπᾶς, και
τους στεφανώνει.

Άπο κείνη την ώρα δρχισε και καλλιτέρευε δ
σκατεμένος έ Παναγῆς.

Βασιλιά μου και Βασιλόπουλο, άλλο ένα κεφά-
λαιο, και τελειώνουμε.

“Εξη μήνες έκαμε δ Παναγῆς νά πάρη απάνω
του. Είτανε μιά καλεκαιρινή πρωΐνη, είκοσιπάτη του
Θεοιστή, και μπόρεσε πρώτη φορά νά βγῃ ώς το
κατώφλι με τη Μαριώ, και νά καθίση νά δη τὸν
ήλιο, που έβγαινε. Ό γέρος έλειπε αποσβραδίς στὸ
Παλιόκαστρο, μαζί μᾶλλους πολλούς. Ή γριά συ-
γύριζε μέσα, και τὸν νιόπαντρο ζευγάρι έκαμνε κου-
βέντα με τους γειτόνους. Αξαφνα ἀκούγουνται απα-
νωτές κανονιές απὸ τὴ θάλασσα. Είταν τὰ καρδιά
του Χοσρέφη, και καλημέριζαν τὰ Ψαρά την δξέ-
χαστη ἔκεινη αὔγη.

“Ολοι τους σηκωθήκανε στὸ πεδάρι, ἔξω απὸ τὸν
καημένο τὸν Παναγῆ· πεισοῦνται απὸ παντες νά
δοῦν τὶ τρέχει. Δὲν περνάει πολλή ώρα και βλέ-
πουν τούρκικες σηματεις απάνω στὰ βουναράκια,
κατὰ τὸ Φτελιό. Αὐτὸ τοὺς ξνοῖξε τὰ μάτια τους
δόλιους τους Ψαριανούς.

Σὰν κοπάδι ἔκεινησαν κατὰ τὴ θάλασσα νά γλυ-
τώσουν. Και μέσα στὸ τρομαχμένο ἔκεινο τὸ κο-
πάδι ἔβλεπες και τῇ δύστυχῃ τη Μαριώ μὲ τὸν
Παναγῆ της στὸν ώμο, κ' ή μάννα κατόπι. Τοῦ κά-
κου κοιτάζουν απὸ παντοῦ νά δοῦν και τὸ γέρο. Ό
γέρος, ἔκει που είταν, δὲν μποροῦσε νά βγῃ.

Πλάκωνε ή Τουρκαρβαντιάλ απὸ τὰ καρδιά του
Χοσρέφη, πλάκωνε, και σὰ θεριὰ τους κυνηγοῦσαν
τους Ψαριανούς. Κανένας δὲν καλογροικούσε πούθε
ἔσφρωσαν τόσοι Γενίτσαροι. Άκρομα λίγη ώρα, και
ζύγωναν, και τους ἔπιαναν ὅλους τους κακόμειρους
τους νησιώτες.

— Τρέβα κατὰ τὸ γιαλό, φωνάζει ο Παναγῆς.
“Ισια στὸ γιαλό! Έτσι μπορει νά τοκκώσουμε κα-
μιά βάρκα.

Κατεβήκανε στὸ γιαλό. Πατεῖς με πατῶ σε ὅπου
τύχαινε βάρκα. Αγέδαιναν ώς τὰ μεσούρανα σὲ φωνές.

— Μωρ' αὐτή, ή δουλειά δὲ θὰ βγῇ πέρα τοι, λέει της Μαριώς έ Παναγῆς. Βάλε μένα κάτω, και τρέχα ἐσύ μὲ τὴ μάννα, και μὴ φεδάσαι. Πρώτη
φορά δὲν είνας που ἔγω βρέθηκα μὲς στὰ νύχια
τους. Βάλε με κάτω, σε λέων ἀκούς; Ή μ' ἀφί-
νεις κάτω, η σου σφίγγω τὸ λαιμό και σὲ πνήγω.

— Πυ!ξε με, νά γλυτώσῃς μουρμουρίς ή, Μαριώ.

— Τρέχα λοιπόν, ίσια στὴ θάλασσα. Βάρκα δὲν
ἔμεινε, ἔφυγαν ἔλεις και πᾶνε. Ισια στὸ γιαλό, και
μᾶς πιάσανε. Σχλάβα θὰ σὲ πάρουν, καημένη, κι
ἄλλοιμονέ σου! Στὸ γιαλό, στὸ γιαλό, κι έ Θεδες
μαζί μᾶς! Έτσι, γειά σου, στὰ βαθιὰ νερά. Στάσου
μά στιγμή. Τὸ Κωσταντιάτο σου! Που είναι τὸ
Κωσταντιάτο σου; Στὰ χέρια μου, στὰ χέρια μου

βάλτο. “Οχι, φίλησέ το πρῶτα. Δές μου τὸ τόρα καὶ
μένα νά τὸ φιλήσω. Ή μάννα! Που νά είναι ή
μάννα! Αχ, τὴν πρόφταξαν τὴν ταλαιπωργή! Βλέπε
βλέπε πίσωθε τῆς να βρῇ τὸ γέρο, τὴν ἐπιασαν τὰ
σκυλιά! Δὲ θὰ τῆς χαρίσουν τὴν ζωὴν τῆς κακόμοι-
ρης! Βούτηξε τώρα, Μαριώ μου, ἀγάπη μου! Βού
τηξε και μᾶς σημαδέουσιν. Εμπα και σύ, χρυσό
μου Κωσταντιάτο, και κρύψου στὴ θάλασσα. Ή
ώρα σου δὲν ήρθε ἀκόμα. Μὰ θάρθη θάρθη ή ώρα
σου . . .

Και πνίγηκε ή φωνή του μέσα στὰ κύματα.

Δὲν δργησε κι έ γέρος νά τους ἀκολουθήσῃ
ἀπ' άλλο, πιὸ μαῦρο δρόμο. Πέρασε μὲ χίλιους συν-
τρόφους του ἀπὸ φλόγα και ἀπὸ καπνό, και πετά-
χτηκε στ' ἀψηλά, να βρῇ τὴ λευτεριά που ή γῆς
του δρνήθηκε.

Βασιλιά μου και Βασιλόπουλο, νά μὲ συμπαθή-
στε που σᾶς κράτησα τόσην ώρα. Δὲν τὸ είχα
σκοπὸ νά τὸ κάμω τόσο μεγάλο τὸ παραμύθι μου.
Μὰ μποροῦσε νά είναι και μεγαλήτερο. Μποροῦσε
νά είναι και παραμύθι που νά δηγχται τέτρακόσω
χρόνων διειρα, ἐλπίδες, πίκρες και βάσανα. Μπο-
ροῦσε νάχη ήρωά του δλη τὴ Ρωμιοσύνη, και σκηνὴ
τὴν ἀπέραντη τὴ χώρα που ἀντιλάληξαν τέτοιες
λαχτάρες και στεγανγμοι.

Είναι γραμμένο αὕτη τὸ θλιβερὸ παραμύθι: σὲ
κάθε ρωμαϊκή καρδιά μ' αἴμα και μὲ φωτιά. Μὰ
κανένας δὲν μπόρεσε νά μᾶς τὸ βάλη ἀκέμη σὲ λό-
για, και νά φανερώσῃ πόγους που κρίθουνται μέσα
στὰ σωθικά μας.

Και τώρ' ής προρητέφω και γὼ μὲ τὴν Παναγῆ.
Καλογάννη πῶς θὰ μᾶς ἔρθη Έκείνος που θὰ τὸ
καταστρώσῃ τὸ μεγάλο και τὸ λαμπρὸ αὐτὸ παρα-
μύθι, ἀπαράλλαχτο καθώς μᾶς ήρθε κι έ Κωσταν-
τίνος. Θὰ κατέβῃ αὐτὸ τούρανιο τὲ πουλὶ και θὰ μᾶς
κελατίσῃ, δταν ἔχει δ τόπος ἀγέρι, ήλιο και πρα-
σινάδα.

Μὰ τὰ μεγάλα αὐτὰ σὲ καλά, θάρθουνε μοναχά
τους; Θὰ τὰ φέρῃ τὸ Βασιλίσπουλό μας; κανένας
ἄλλος ἀπόγονός του; Τὸ Έθνος; Οἱ Φράγκοι; Τι-
ποτις απ' αὐτά. Θὰ τὰ φέρῃ ή Αξεπι, ή παλικα-
ριά, ή άθανατη ή θεὰ που κατέβηκε χίλιες ψαρές
και μᾶς τὴ γλύτωσε τὴν πολυπλησσιάνη τὴ Ρω-
μιοσύνη.

(Ακολουθεῖ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (μὲ εἰκόνες τοῦ κ. Ν.
Λύτρα).

—Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ (μὲ εἰκόνες

τῆς Κας Σοφίας Λασκαρίδη).

Τυπωθήκε στὴ Λόντρα, σὲ διαλεκτὸ χαρτί και είναι
καλλιτεχνικά δεμένο.

Πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «Εστίας» δρ. 3,50.

Ο “ΝΟΥΜΑΣ,,

• ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΗ ΚΕΡΙΑΚΗ

Διευθυντής : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συντάκτης : Ν. Α. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ, 1Αρ. 2, ΑΘΗΝΑ.

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ : Γιὰ τὴν Ἐλλὰδα καὶ γιὰ τὴν Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἔξωτερικὸ δρ. χρ. 12 ¼. —Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμασθε καὶ τριμῆνες συντρομές (3 δρ. τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομπτῆς ἢ δὲ στέλει μπροστὰ τὴν συντρομὴν του.

20 ΛΕΦΤΑ ΤΟ ΦΥΛΛΟ. 20.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμῇ. **ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ** στὴν ‘Αθήνα σ’ ὅλα τὰ κιβσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐθνομερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Συντεχνιακὴ σαλάτα—“*H ἀρρώστια μας—Σοφία μὲ μαγκούρα—Oι μπράβοι—Ο λοχαγὸς ποιητῆς.*

ΔΕΝ μποροῦμε νὰ συχαροῦμε τὶς Συντεχνίες γιὰ τὴν ρούσικη σαλάτα ποὺ κατασκευάδανε καὶ ποὺ λογαριάζουνε νὰ μᾶς τὴν σερβίρουν μὲ τὴν Ἐθνοσυνέψην. Θέλουμε νὰ ποῦμε γιὰ τὴν λίστα τῶν ὑποψηφίων τους, γιὰ κείνους ποὺ νομίδανε οἱ Συντεχνίες πῶς μποροῦν καὶ πρέπει νὰ μποῦνε μέσα στὴν Ἐθνοσυνέψην—γιὰ νάντι προσωπέψουνε τι; Τὶς Συντεχνίες; “Οχι βέβαια, ἀφοῦ κανένας τους δὲν εἶναι βγαλμένος μέσα ἀπὸ τὶς Συντεχνίες, δὲν εἶναι δηλ. ἐργάτης ἢ ἐμπορος, ἢ βιομήχανος, παρὰ δὲν τους εἶναι δικυγόδοι καὶ πολιτευόμενοι καὶ ἀντίτην τοι—ἀφοῦ κατάντησε καὶ τὸ τελευταῖο ἐπίθετο τῷρα τῷρα ἐπάγγελμα κι αὐτό.

‘Απὸ τὶς Συντεχνίες κάτι ἄλλο περιμέναμε. “Οχι νὰ πολιτικοῦμεν καὶ νὰ μᾶς ποῦνε ποιούς πρέπει νὰ ψηφίσουμε, μὰ νὰ συναγρικηθοῦνε μεταξὺ τους καὶ νὰ διαλέξουνε δυὸς τρεῖς, τοὺς καλύτερους, μέδα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τους τὰ ἴδια, ποὺ νὰν τοὺς ὑποστηρίξουνε στὶς ἐκλογές, γιὰ νὰ μποῦνε ἕτοι μέσα στὴν Ἐθνοσυνέψην καὶ δικοὶ τους ἀντιπρόσωποι, νὰ διαφεντέψουν τὰ δίκια τους.

“Ἐτσι, θαρροῦμε, ἐπρεπε νὰ φερθοῦν οἱ Συντεχνίες γιὰ νᾶναι σοφαρὴ ἢ ἀπόφαση τους καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀκούσουν δῆλα, σωστὰ τούτη τὴν φορά, ἀκούσανε ἀπὸ τὸν Ἀθηνιώτικο τύπο.

★

ΜΑ καὶ οἱ Συντεχνίες ὑποφέρουν ἀπὸ τὴν ἴδια Ρωμαϊκὴ ἀρρώστια, νὰ νομίζει δηλ. δ καθένας μας πῶς εἶναι σὲ θέση νὰ διευτύνει τοῦτο τὸ Κράτος καὶ νὰν τὸ σώσει.

Κ’ ἔτσι, μὲ τὸ νᾶχει τὸ Κράτος μας πολλοὺς σωτῆρες, πάσι κατὰ διαδόου.

★

ΜΙΑ μαγκουριά, μιὰ γερή μαγκουριά, ἔφαγε κατακέφαλα τὴν Κεριακή τὰ μεσάνυχτα διευθυντῆς τῆς ε' Ακρό-

πολης», καὶ ποὺ πήγαινε σπίτι του. Τὶς προάλλες κι ἀρχισυντάχτης τῆς ε' Ακρόπολης ξυλοφορτώθηκε δολοφονικῶτατα. Κι δὲ λόγος—γιατί, λέει, ἡ ε' Ακρόπολη τάσσαε μὲ μερικοὺς καθηγητὲς τοῦ Πανεπιστήμιου ποὺ τοὺς θαρρεῖ—μπορεῖ δὲ καὶ νᾶναι—ξυλοσκίστες.

Καὶ οἱ ξυλοσκίστες, φυσικά, γιὰ νάποδεξιούνε τὴν ἐπιστημονικὴ τους ἀξία δὲν ἔχουν ἄλλο ἀπὸ τὴν μαγκούρα.

Ωτέσσο τὸ Κράτος αὐτὸ λέγεται ε' Ελεύθερον Συνταγματικὸν Κράτος καὶ θάρθουνε μεθανότιο μέσα στὴν Ἐθνοσυνέψη οἱ ἀντιπρόσωποί του νὰ σαλιαρίσουνε γιὰ «έλευθερίαν καὶ γι' ἄλλα τέτια κουροφέξχλα, ἐνῶ μᾶς λείπει καὶ θὰ μᾶς λείπει γιὰ πολὺ ἄκριμα τὸ πρῶτο στοιχεῖο τῆς ε' Ελεύθερίας», ή «έλευθερία τοῦ λόγου».

*

ΝΑ καὶ τὸ χαραχτηριστικὸ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ε' Ακρόπολης Τρίτης:

- Ζῆς σὲ κράτος;
- Ζῶ.
- Βασιλειὰ ἔχεις;
- “Εγώ.
- Κυβέρνηση ἔχεις;
- “Εγώ.
- Αστυνομία ἔχεις;
- “Εγώ.
- Σύνταγμα, ἔλευθερίαν ἔχεις;
- “Εγώ.
- Φόρους πληρώνεις;
- Πληρώνω
- Μπράβους ἔχεις;
- Δὲν ἔχω.
- Τότε τίποτε δὲν ἔχεις.”

*

ΠΟΙΗΤΙΣ τοῦ Στρατοῦ, μὲ βαθμὸ λοχαγοῦ καὶ μὲ μιστὸ 300 δρ. τὸ μῆτρα διορίστηκε δ. κ. Φωκίος Πανᾶς. Μπράβο τοῦ καὶ μπράβο καὶ τοῦ Ζορμπᾶ ποὺ ἐνέργησε νὰ φησιστεῖ ὁ ἥλιθος αὐτὸς νόμος ἀπὸ τὴ Βουλὴ γιὰ νὰ ζεπλερώσει ἔτσι ἔναν Πινδαρικό—γιατί ὅχι Πανικό;— ὅμνο ποὺ τοῦ ἀφίστρωσε δ. κ. Ηανᾶς «διὰ τὴν ἐν Γουδιώ δρᾶσιν του».

Γιὰ νὰ κρατηθεῖ τῷρα κάπια ἀναλογία, πρέπει δ. κ. Μηνᾶς Τραμπακούλποσουλος νὰ διορίστει Συνταγματάρχης ποιητῆς κι δ. κ. Ματσούκας, μεθανότιο ποὺ θὰ μᾶς γυρίσσει μὲ τὸ καλὸ ἀπὸ τὴν Ἀμερική, νὰ γίνει ἀρχιστράτηγος ποιητῆς—καὶ τρέμετε, Βούργαροι!

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΤΕΣΣΕΡΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ

Μαρία ή Πενταγιώτισσα—“Ο Κομήτης τοῦ Χάλλεη—Τὸ κρίμα τῆς μάννας—“Η Βασίλω τοῦ Χαρεντᾶ.

Στὸν τόπο μας συνηθίσαμε νὰ λέμε κάθε χοντροκομένο, μπόσικο, πρόχειρο καὶ κακότεχνο θεατρικὸ ἔργο: λαϊκό. Αὐτὸ δείχνει γενικὰ τὴν κατάσταση τῆς ἀμορφωσίας ποὺ βρίσκεται τὸ κοινωνικὸ